

PAULINA PAKUŁA

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA PT. CZŁOWIEK W PEDAGOGICZNEJ PRACY (WARSZAWA, 12-13 LISTOPADA 2012 R.)

W dniach 12-13 listopada 2012 roku na Wydziale Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (UKSW) odbyła się konferencja pt. *Człowiek w pedagogicznej pracy*. Była ona poświęcona osobie Profesora Tadeusza W. Nowackiego, wybitnego, nieżyjącego już uczonego, którego setna rocznica urodzin przypadnie w 2013 roku.

Nietypowo jak na wydarzenie naukowe, konferencję rozpoczęła Msza św. za śp. Tadeusza W. Nowackiego i jego małżonkę śp. Kazimierę Korabiowską-Nowacką. Potem uczestnicy konferencji przejechali na cmentarz powązkowski, gdzie złożyli kwiaty na grobie Profesora.

Uroczystego otwarcia obrad dokonał J.M. Rektor UKSW – ks. prof. UKSW Stanisław Dziekoński. W imieniu Wydziału Nauk Pedagogicznych zebranych powitała Dziekan – Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz. Z pierwszym referatem wystąpił Grzegorz Sanecki, który w swoim wystąpieniu opowiadał o wkładzie profesora Tadeusza W. Nowackiego w rozwój środowiska pedagogów pracy i andragogów na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Następnie głos zabrała Barbara Baraniak. Tematem jej wystąpienia była aktualność spuścizny naukowej Tadeusza W. Nowackiego w odniesieniu do kształcenia pedagogów pracy. Pierwszy dzień konferencji zakończyła uroczysta kolacja.

Na drugi dzień zaplanowano obrady plenarne pod hasłem *Człowiek dla człowieka w relacjach międzyludzkich podmiotów uczących się, studiujących, nauczających i pracujących*. Jako pierwszy wystąpił Kazimierz Uździcki z Wyższej Szkoły Pedagogiki i Administracji w Poznaniu, który przybliżył organizację przestrzeni edukacyjnej i jej wpływ na proces studiowania, a także na wzbudzanie wielorakiej aktywności studentów. Referent podkreślił potrzebę ciągłego doskonalenia tej przestrzeni w takich aspektach, jak: kadra naukowa, badania naukowe, biblioteka uczelniana i praktyki studenckie.

Po nim swoje uwagi na temat studiowania na kierunkach humanistycznych przedstawiła Magdalena Piorunek z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Mówczyni odwołała się do dającej się w ostatnich latach wyraźnie zaobserwować fali wzrostu studentów kształcących się na kierunkach humanistycznych. W tym kontekście zwróciła uwagę na zmiany zachodzące w szkolnictwie wyższym, które prowadzą do modyfikacji sposobu studiowania. Pierwszą sesję zakończyło wystąpienie Ryszarda Bery, który poruszył kwestię problemów zawodowych migrantów.

Po przerwie obrady odbywały się w czterech grupach tematycznych. W pierwszej zajęto się tematem *Człowiek w procesach edukacyjnych ważnych dla przygotowania do pracy zawodowej*. Tadeusz Aleksander z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II (KUL JP II) przybliżył zagadnienie motywacji osób dorosłych w uczeniu się. Barbara Borowska z tego samego Uniwersytetu przedstawiła zmiany zachodzące w aspiracjach edukacyjnych młodzieży. Prelegentka pokreśliła, że znaczny wpływ na kształtowanie się zainteresowań edukacyjno-zawodowych mają czynniki demograficzne, psychologiczne, pedagogiczne i kulturowe.

Jeszcze jedna reprezentantka KUL JP II – Beata Jakimiuk rozważała w swoim wystąpieniu problem miejsca przygotowania do pracy w systemie edukacji oraz wynikające stąd szanse, wyzwania i zagrożenia. Przemawiająca stwierdziła, że przygotowanie uczniów do pracy nabiera szczególnego znaczenia w odniesieniu do szybko zmieniającej się rzeczywistości. Grzegorz Sanecki z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodow-

skiej rozważył sytuację zawodową i edukacyjną emigrantów polskich. Natomiast Elżbieta Sternal skupiła się na osobie dorosłej w procesie pracy. Mówczyni odwołała się do zmian zachodzących w kwalifikacjach zawodowych. Sprawa wymaga, jej zdaniem, ciągłego dokształcania się osób dorosłych. Niestety w działaniach doszkalających brak jest zrozumienia idei całościowego uczenia się. Osoby dorosłe muszą zmienić swój sposób myślenia i postrzegania procesów edukacyjnych, aby odnaleźć się wśród szybko zmieniających się realiów rynku pracy.

Przedstawicielka UKSW – Emilia Śmiechowska-Petrovskij przybliżyła temat *Książka w procesie enkulturacji dziecka niewidomego w młodszym wieku szkolnym*. W swoich rozważaniach skupiła się na ukazaniu wartości książki w procesie enkulturacji dziecka.

W drugiej grupie tematycznej zajęto się tematem *Człowiek wobec pracy i jej wymagań oraz zagrożeń*. Jako pierwsza wystąpiła Barbara Baraniak, która zasygnalizowała wymagania procesu pracy wobec człowieka-pracownika i jego zatrudnienia. Przygotowanie człowieka do pracy to nie tylko nauka umiejętności wykonywania pewnych zadań, ale także umiejętność dostosowywania się do zmienności. Kluczową rolę odgrywa w tym edukacja, jednakże w dobie dzisiejszej musi to być edukacja całościowa. Dzięki takiemu podejściu będziemy potrafili lepiej dostosowywać się do zmiennych warunków pracy. A zmienność ta, wynikająca z postępu cywilizacyjnego, będzie nas motywować do podnoszenia swoich kwalifikacji i kompetencji.

Herbert Kopiec z Gliwickiej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości zaprezentował rozważanie na temat pracy jako wartości wychowawczej. Mówca przedstawił ciekawe ujęcie współczesnego postrzegania pracy. Szczególną uwagę zwrócił przy tym na panującą obecnie tendencję traktowania pracy wyłącznie jako sposobu osiągnięcia zysku czy sukcesu, a nie jako dobra czy drogi prowadzącej do odkrycia sensu życia. H. Kopiec wyraził przy tym niezadowolenie z powodu konieczności emigracji Polaków z powodu pracy, co wyraził pięknymi słowami z nutką patriotyzmu: „Stary dąb Ojczyzny nie może tracić świeżych liści, młodych pędów”.

Kolejne wystąpienie w tej grupie oscylowało również wokół tematu wychowania. Maria Boużyk z WNP UKSW podjęła zagadnienie *Człowiek w wychowaniu do religii i religijnego wychowania*. Występująca po niej Katarzyna Klimkowska z UMCS mówiła o przewidywanych kosztach sukcesów zawodowych tłumaczy. Natomiast Krystyna Konieczna z Zakładu dla Ociemniałych w Laskach przybliżyła sytuację osób niewidomych na rynku pracy. Ostatni referat nosił tytuł *Konflikty społeczne w pracy a wypadkowość* i wygłosił go Józef Puchajda z Olsztyńskiej Wyższej Szkoły Zarządzania i Informatyki im. Prof. Tadeusza Kotarbińskiego.

W trzeciej grupie zajęto się tematem *Człowiek wobec humanistyczno-humanizacyjnych wymiarów edukacji i pracy*. Serię wystąpień rozpoczął Zdzisław Wołk z Uniwersytetu Zielonogórskiego. Jego rozważania były poświęcone autoodpowiedzialności w pracy zawodowej. Zdaniem prelegenta potrzeba autoodpowiedzialności wynika z wzrastającej indywidualizacji na rynku pracy. Proces ten jest spowodowany wymogiem mobilności zawodowej, gotowości do zmiany miejsca i warunków pracy. Za indywidualizacją podąża samoodpowiedzialność pracownika i profesjonalizm. Są to komponenty kultury pracy, do której w swoim wystąpieniu nawiązał wcześniej Puchajda.

Kolejne wystąpienie przybliżyło słuchaczom sylwetkę Janusza Tymowskiego i jego wkład w rozwój wyższego szkolnictwa technicznego oraz pedagogiki pracy. Mariusz Portalski z Towarzystwa Naukowego Płockiego omówił działalność J. Tymowskiego. Za jego największe osiągnięcie uznał powołanie do życia Politechniki Telewizyjnej. Zdaniem prelegenta był to sukces o randze światowej.

Teresa Stachurska-Maj z Instytutu Badań Edukacyjnych zaprezentowała referat traktujący o integracji nauk humanistycznych. Prelegentka uznała, że jest to współczesna potrzeba człowieka i jednocześnie wyzwanie edukacyjne XXI wieku. Taka integracja może, jej zdaniem, dokonać się dzięki Internetowi. Na szczególną uwagę zasługuje ICT, które pozwala na naukę za pośrednictwem platform edukacyjnych. Podsumowując, T. Stachurska-Maj stwierdziła, że człowieka XXI wieku musi cechować otwartość umysłu. Jest to konieczność w czasach, kiedy wiedza szybko ulega dezaktualizacji.

Stefan Szałach z Koszalińskiej Wyższej Szkoły Nauk Humanistycznych przedstawił wybrane aspekty dzisiejszej edukacji humanistycznej. W kolejnym punkcie konferencji wystąpiła Anna Steliga z Uniwersytetu Rzeszowskiego, która zajęła się tematem „*Malarki to żony dla malarzy*” – polska edukacja artystyczna – równość płci czy zdolności? Choć referentka nawiązała do problemu dyskryminacji kobiet na polu artystycznym, to przedstawione refleksje ukazały problem w szerszej perspektywie.

Kolejną referentką była Anna Dudak z UMCS, która omówiła działalność instytucji ojcowskich na rzecz ubiegających się o równouprawnienie ojców w kwestii praw rodzicielskich. Mówczyni przybliżyła działalność kilku instytucji, które udzielają wsparcia społecznego czy też prawnego ojcom walczącym o prawa do opieki nad dziećmi.

Czwarta grupa zajęła się zagadnieniem *Człowiek wobec oczekiwań na różne formy wsparcia*. Posiedzenie tej grupy rozpoczęła Jolanta Wilisz wykładem *Znaczenie kapitału ludzkiego pracowników w nowoczesnej firmie*. Przedstawicielka częstochowskiej Akademii Jana Długosza nawiązała do aktualnych zmian gospodarczych. Stwierdziła, że sukces współczesnej gospodarki uzależniony jest od „kapitału intelektualnego” pracowników. Tak więc to już nie kapitał pieniężny, lecz ludzki decyduje o pozycji rynkowej przedsiębiorstwa i jego możliwościach rozwojowych. O upadku psychologii i poradnictwa zawodowego w Polsce po II wojnie światowej referowała Joanna Lenart z Uniwersytetu Rzeszowskiego. Po niej głos zabrała Joanna Konaszewska z UMCS, która omówiła plany zawodowe studentów studiów pedagogicznych i ich nadzieje na sukces.

Zagrożenia wzroku we współczesnym świecie przedstawiła Marzena Dycht z WNP UKSW. Jej zdaniem, współczesne zagrożenia wzroku powstają jako następstwo postępu cywilizacyjnego, a także technicyzacji życia. Taka sytuacja powinna skłonić do działań profilaktycznych w tym względzie. Wśród propozycji referentka wymieniła takie, jak: regularne badania okulistyczne, zdrowy tryb życia, odpowiednie przygotowanie miejsca pracy itp. Są to działania, które warto podjąć w odniesieniu do wiadomości, że wielu wad wzroku można uniknąć poprzez odpowiednią profilaktykę.

Marian Piekarski z Politechniki Krakowskiej zreferował innowacyjne narzędzie pomiaru preferencji zawodowych – test „Barwy Preferencji Zawodowych”. Narzędzie to ma wspomagać doradców zawodowych, pedagogów i nauczycieli w pracy z dziećmi i młodzieżą, poszukującymi swojego miejsca w życiu zawodowym.

Autorką kolejnego referatu była Beata Krajewska z WNP UKSW, która w wystąpieniu zatytułowanym *Instytucjonalne wsparcie pracujących rodziców w opiece nad najmłodszymi dziećmi* poruszyła ważne kwestie społeczne, ekonomiczne, a także prawne.

Po przerwie kontynuowano obrady w plenum pod hasłem *Człowiek wobec zagrożeń środowiskowo cywilizacyjnych*. Najpierw Danuta Cichy z Uczelni Warszawskiej im. Marii Skłodowskiej-Curie zastanawiała się nad współczesną sytuacją człowieka w obliczu zagrożeń środowiska przyrodniczego. Następnie Edyta Wolter z WNP UKSW zaprezentowała temat *Homo laborant: pedagogiczno-ekologiczne implikacje*. Kolejną referentką była Renata Franczak z UMCS, która przeanalizowała rozwój i stan psychoterapii w Polsce. O kompetencjach społeczno-moralnych mówił Józef Bednarek z Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie (APS). Prelegent przybliżył wyzwania, jakie wynikają z przeobrażeń dokonujących się w społeczeństwie wiedzy. Jako ostatnia wystąpiła Anna Andrzejewska (również z APS) z referatem pt. *Media cyfrowe – cyberprzestrzeń zagrożeniem dla rozwoju dzieci i młodzieży oraz funkcjonowania rodziny*.